

Тези доповідей всеукраїнської науково-практичної конференції, присвяченій пам'яті М.О.Корфа "1 Корфівські педагогічні читання" – Бердянськ: БДПУ. – С. 59-61.

Підгурська В.Ю.

ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА ЯК ПРОВІДНИЙ ФАКТОР ФОРМУВАННЯ МОВНОКОМУНІКАТИВНИХ ПРОФЕСІЙНИХ УМІНЬ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ

Оволодіння педагогічною діяльністю і формування готовності до неї можливі тільки за умови взаємопроникнення й взаємообумовленості теорії і практики. Важливою складовою професійної підготовки майбутніх учителів початкової школи є, на нашу думку, педагогічна практика.

Під час педагогічної практики створюються умови, максимально наближені до умов самостійної педагогічної діяльності в школі, – це своєрідний мікроаналог професійної діяльності вчителя. Б.Степанишин, зазначає, що "з усіх форм навчання у вузі навряд чи є щось важливіше від педагогічної практики..." [7, 37].

Становлення вітчизняної професійної освіти припадає на кінець XIX – початок XX ст. – це створення педагогічних курсів, учительських семінарій та інститутів, а також педагогічних класів при гімназіях і народних училищах.

У справі організації земських шкіл і покращення в них навчальної та виховної роботи вагомий вклад належить педагогові і методисту Миколі Олександровичу Корфу. Його теоретична і практична діяльність мала значний вплив на розвиток початкового навчання в Росії та Україні.

Чималу увагу М.О.Корф приділяв практичній підготовці майбутніх учителів. О.М. Лук'яненко у дисертаційному дослідженні [5] аналізуючи його систему поглядів щодо проблеми педагогічної практики, зазначає, що педагог дотримувався такої послідовності проведення педагогічної практики: семінаристи повинні були відвідувати зразкові уроки вчителів народної школи і потім за цим зразком самостійно проводити заняття. Окрім того, практиканти мали готуватися письмово до проведення пробних уроків, керуючись методичними вказівками, розробленими керівниками практики. Самі ж уроки семінаристи проводили з малою групою дітей. Виходячи з особливостей роботи вчителя народної школи, педагог вважав доцільним при організації педагогічної практики доручати одному семінаристу одночасно проводити уроки у трьох відділеннях. Тим самим вихованець семінарії привчався рівномірно розподіляти увагу на кожного учня, дотримувався принципу диференційованого навчання.

Одним із завдань педпрактики є поглиблення теоретичних знань на основі практичного навчання, що безпосередньо пов'язано з формуванням у студентів мовнокомунікативних професійних умінь. Для реалізації цього завдання підготовка студента до педагогічної практики повинна здійснюватися протягом усього навчання в ВНЗ. До початку педагогічної практики студенти повинні досягти відповідного рівня сформованості мовнокомунікативних професійних умінь. Ми розглядаємо *мовнокомунікативні професійні вміння як здатність особистості виконувати на належному рівні комунікативні дії в ситуаціях професійного спілкування; використовуючи при цьому набуті знання з мови.*

При викладанні дисциплін мовознавчого циклу потрібно озброїти студентів не лише науковою лінгвістичною теорією, а насамперед виробити навички практичного використання мови як засобу спілкування. Отже, у процесі проходження педагогічної практики майбутні вчителі можуть реалізувати здобуті в університеті знання з мови у конкретних комунікативних ситуаціях.

Студенту-практиканту під час проходження практики доводиться налагоджувати комунікативні зв'язки з учнями, вчителями, батьками, дирекцією, керівниками гуртків, працівниками бібліотеки і т.д. І це лише деякі приклади з усього комунікативного розмаїття педагогічної діяльності.

Труднощі щодо здійснення комунікативної взаємодії в умовах навчального процесу виникають на різних етапах спілкування й значною мірою відображають стан сформованих мовнокомунікативних умінь студентів.

Під час проходження практики виявлені прогалини у професійному спілкуванні :

- недостатні вміння та навички аналізу помилок в учнівському мовленні;
- помилки в узагальненні та систематизації навчальної інформації;
- ігнорування психологічних особливостей учнів під час спілкування;

Аналіз природи та механізму виникнення помилок дає підстави стверджувати, що анормативи виникають внаслідок браку не тільки педагогічного досвіду, а й недостатньої самоосвіти, нерозвиненості мотиваційної сфери.